

VANDEKERCKHOVE, Michiel (Tielt 20 januari 1909).

Deed zijn humaniorastudies aan het Sint-Jozefscollege te Tielt, dat hij verliet als laureaat. Zowel beïnvloed door de Vlaamsgezinde retoricaleraar Jerom Pieters als door principaal Georges Colle, vertrok Vandekerckhove naar Leuven en behaalde in 1929 het licentiaat in de thomistische wijsbegeerte en in 1932 het doctoraat in de rechten. Vanuit het Leuvense **Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond** (KVHV) werd hij in oktober 1931 in opvolging van **Alfons Vranckx** voorzitter van de **Vereeniging voor Volkenbond en Wereldvrede** (onder leiding van de professoren **Prosper Poulet**, **Alfons van Hove** en **Fernand van Goethem**).

In 1933 vestigde Vandekerckhove zich als advocaat te Moeskroen en bestreed samen met Robrecht Stock, retoricaleraar aldaar, de **gevoegen** van de als **anti-Vlaams** ervaren **talentelling** van 1930. Kort nadien, in 1934, verhuisde hij naar Kortrijk en burgerde zich snel in het Vlaamse verenigingsleven in, onder andere in het bestuur van het **Davidfonds**.

Michiel Vandekerckhove als student aan de Leuvense universiteit in 1931. Vandekerckhove steunde de Vlaamse Concentratie. In 1945 had hij een grote invloed op het kerstprogramma van de net opgerichte CVP.

Een aanzoek van **Jeroom Leuridan** om een politiek mandaat op te nemen voor het **Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV)** wees hij af; hij werd in 1936 plaatsvervanger van volksvertegenwoordiger **Gustaaf Sap** voor de katholieke partij in Tielt (tot in 1939).

Hoewel Vandekerckhove sterk onder de indruk was van het **Verdinaso** van **Joris van Severen**, voornamelijk wat diens aanspraak op machtsverwerving in de Belgische staat betrof, bleef hij bij de katholieke partij. In de jaren 1936-1939 zette hij zich, via het **Jeugdfront** in voor een verregaande hervorming van de partij (de oprichting van federalistische structuren) en voor de realisering van een **Dietse** culturele en politieke eenheid. Inmiddels was hij actief betrokken bij de werking van **West-Vlaanderen Taalgrens** (1935) en de verdediging van **Flor Grammens** (1936-1937). Op 13 februari 1937 richtte hij, samen met **Paul-Felix Beeckman De Leie** op. In dit blad bepleitte hij de **Vlaamsche Concentratie**, de uitbouw van een corporatief bestel (**corporatisme**) en de vorming van een Vlaamse staat.

Na de meidagen van 1940 zocht Vandekerckhove contact met figuren als **Tony Herbert**, **Albert de Clerck** en **Jos de Saeger**, stelde zich resoluut op tegen elke vorm van **collaboratie** en sloot zich aan bij de verzetsideeën die door Herbert voorgehouden werden.

In 1945 werkte Vandekerckhove intensief mee aan de oprichting van de **Christelijke Volkspartij (CVP)**. Hij hielp mee aan de opstelling van het nieuwe partijprogramma, het zogenaamde 'kerstprogramma'. Hij aanvaardde geen politiek mandaat, maar werd redacteur van 't *Westen*, een blad dat het politieke elan van de Vlaamse vleugel van de CVP onderbouwde. Hij speelde eveneens een belangrijke rol in de afwikkeling van de **Koningskwestie**. Als voorzitter van een door de partij ingestelde onderzoekscommissie stelde hij het falen van de CVP vast en eindigde zijn redevoering met de woorden: "België is gebouwd op het geduld van de Vlamingen." Daarna was de rol van Vandekerckhove op het politieke vlak uitgespeeld. Hij werd referendaris (1951-1970) en nadien voorzitter van de Kortrijkse rechtbank van koophandel. Zijn aandacht ging nu in de eerste plaats naar de problematiek van de katholieke actie. Hij zette zich in voor Vlaamsgezinde initiatieven, zoals de **Kultuurraad voor Vlaanderen**, de **Stichting-Lodewijk de Raet**, het **Comité voor Frans-Vlaanderen**, de bescherming van het Nederlands in **Komen**. Een aantal jaren was hij ondervoorzitter van de raad van beheer van de **Belgische Radio en Televisieomroep**. Tussen 1953 en 1990 schreef hij tientallen bijdragen waarin hij de nadruk legde op het nationale element in het geheel van de V.B. en op de volgens hem onvermijdelijkheid en onomkeerbaarheid van de **staats**hervorming.

WERKEN: 'Het Vlaamsch nationaal vraagstuk', in *Jeugdfront* (1938); – 'De Vlaamse Beweging nu', in *Dietsche Warande en Belfort* (oktober 1953); – 'Rodenbach en het nationale. Is Rodenbach nog actueel?', in *Ons Leven* (1956); – 'Deken De Gryse, demokraat en Vlaming', in *Pastor Bonus* (oktober 1958); – 'Quelques postulats essentiels du mouvement flamand aujourd'hui', in *La Revue Nouvelle* (augustus 1961); – 'Robrecht de Smet in het weekblad "Vlaanderen"', in *Huldeboek Robrecht de Smet*, 1968; – 'De Vlaamse Staat', in *Huldeboek André Demedts*, 1977; – 'Politieke machtsfactoren en structuren', in *Twintig Eeuwen Vlaanderen*, VII, 1979; – 'Welk is de invloed van Gezelle en Rodenbach in de 150-jarige Vlaamse Beweging?', in *Vlaanderen*, jg. 29, nr. 5 (1980); – 'Renaat van Elslande en "Het Westen"', in *Renaat van Elslande. Vriendenboek*, 1987, p. 11-26; – 'Het lijden aan de kerk in de Vlaamse Beweging', in *AKVS-Schriften*, nr. 17 (november 1988); – 'De essentie van het Vlaams nationalisme en de toepassing ervan op enkele thema's en vraagstukken', in *AKVS-Schriften*, nr. 17 (november 1988); – 'Toekomstperspectieven van de Vlaamse Beweging', in *AKVS-Schriften*, nr. 22 (november 1990).

LITERATUUR: R. Vanlandschoot, *Michiel Vandekerckhove. Leven en werk*, 1980; – J. Florquin, *Ten huize van....*, 1982; – L. Vos, *Bloei en ondergang van het AKVS*, II, 1982; – J. van Keirsbilck, 'Van oorlog tot oorlog 1914-1940', in *300 jaar college te Tielt*, 1986, p. 139-200; – L. Vandeweyer, 'Katholieke vredesactie in een bedreigd België 1914-1962', in R. Burgraeve, J. Detavernier en L. Vandeweyer (eds.), *Van rechtvaardige oorlog naar rechtvaardige vrede*, 1993, p. 126-127; – M. van den Wijngaert en B. Henau, 'De lange weg naar het Kerstprogramma 1936-1945', in *Tussen staat en maatschappij. Christendemocratie in België 1945-1995*, 1995, p. 30-33.

ROMAIN VANLANDSCHOOT